

Гратэск ~ А Готыка Эпачны

ад Дж. Э. Грэйвена

Раздзел XIX

У самым сэрцы адной з самых паўднёвых правяных Францы, на вяршыні вузкага хрыбта, Высокая трава расступілася, заяц выскачыў на паляну, асветленую месяцам. Асцярожная жывёл на агледзела адкрыты пагорак, настаў ўшы вушы паторгваючы носам. Раптам застыла, як камень, схіліўшы галаву набок, адзнае шкляное чорнае вока, скраванае да нябёсаў. Скамянелая жывёл на ўтароплася на тое, што магло нагадваць адна лятучая кропка — узнёслы сьлед, што лунаў на фоне зорак. Трус сядзеў нерухома пад тым, каго ўяўляў сабе драпежнай птушкай.

І ўсё ж высокалятаючы аб'ект мала нагадваў птушку, акрамя распраўленых крылаў; трэнраванае вока магло б правільна зразумець, што гэта лятучы чалавек. Раптам спалоханы заяц рэзка рэзка кнуўся ў доўгае цені, адкуль выйшаў. І ў давочнай бяспецы зараснаў глыбока хценяў прывідная зеленаватая рука разсунула кусты злавляў зайца, як б'ўся. Затрэскал косць, новая цшыня запанавала над травяністым пагоркам.

Лазар, узлятаючы высока над хрыбтом ўзлятаючы на фоне зорнага неба, мчаўся наперад. Вецер стагнаў ад рытмічнага ўзмаху яго крылаў. Ён ляцеў да

самае паўднёвае ўзбярэжжа Францы, з высокага пункта наз рання Лазар убачыў, як з-за выгнутага гарызонту, н бы вел чны скрутак, як павольна разгортваў кожную грань Тварэння, выл вал ся асветленыя месяцам земл. Злева ад яго шэраг н зк х пагоркаў ззяў залац стым адценням, рэзка акрэсл ваючы ўсходн край зямл. Справа ад яго, пад серным паўмесяцам, узвышаная мясцовасць зл валася з невыразным заходн м гарызонтам, як, здавалася, развадкаваўся, як ртуць, зл ўся з туманным небам.

Лазар даўно пак нуў зв л стае рэчышча рак Рона цяпер ляцеў на поўдзень над раск даным ландшафтам з голых пагоркаў парушаных лясоў. Ун зе зв л стыя руча праразал ўсю мясцовасць разам магл нагадваць чорныя, блукаючыя к нжалныя шнары, што псавал абл чча зямл. На в ду паказвал ся групы малюсеньк х збудаванняў — будынк з саламяным дахам, што стаял ўздоўж берагоў рак, што разам наводз ла на думку пра мудрагел стыя рыбацк я вёск. Пам ж м сельск я дарог был падобныя на жылы броду, як я разыходз л ся зн кал ў цёмных лясах перадгорны

У адрозненне ад зв л стых сцежак дарог ручаёў ун зе, як я здавал ся пашкоджаным з-за няроўнай мясцовасц, Лазар праклаў сабе шлях, не зважаючы на пастаянныя бакавыя вятры сыходныя ветры. Ён праклаў сабе сцежку, прамую вузкую, строга на поўдзень. Аднак ён амаль не заўважаў хвалявання зямл пад сабой. У нязменным стогне ветру пад раўнамерным узмахам крылаў Лазар мог ляцець усляпую, бо большая частка яго ўваг была ск равана ўнутр — яго ўвага была настроена на неспакойны розум.

Магчыма, тольк анёлы магл б знайсц так цуд ц метады, як такое цяжкае сэрца, як ягонае, магло заставацца ў паветры, нават аблятаць зорк не мчацца на зямлю пад цяжарам уласнага разбуранага стану. У галаве Лазара кружыл ся далёк я ўспам ны пра м нулыя дн. І з кожным яго дасканалым успам нам пра х, успам ны, здавалася, награвашчвал ся разам, як куча камянёў, якая ператваралася ў гару пахавала кожны след таго, к м ён сябе чыста ўспрымаў. Без суцяшальных абмежаванняў катакомб; без сва х тунэльных спраў; без Івана Адз но, як я суцяшал яго; нават без Клодыёса Грэв ла, як я лаял яго — без сваёй трывожнай маск Лазар плакаў. Ён больш не мог адмаўляць тую трывожную частку сябе, якая кал сыц была тольк ныючым шэптам, схаваным у самых глыбок х кутках яго сэрца, кал яна нарэшце моцна ўзрушылася ў яго грудзях. Гэта быў ужо не назойл вы боль, а, магчыма, прачынанне. крык свядомасц, як прыцягнуў яго ўвагу. І сапраўды, надакучл вы шэпт ператварыўся ў пакутл выя крык, цалкам раскрываючы сябе як пацверджанне таго, што самая дарагая частка Лазара сапраўды заг нула ў той жудасны вечар, кал яго вымус л пак нуць абацтва. І хоць голас у яго сэрцы быў тольк яго; гэта, безумоўна, было

выхаваны блюзнерск м забойчым рыбаком; прагным варожым лордам Д'Альс курам Гугонам; халодным аг дным кап танам Борнам; , найбольш за ўсё, яго абсалютна бязбожнай мац , якая была ўс м м нават больш. І Лазару горк я ўспам ны пра х, здавалася, пажырал кожны яго дасканалы сагравальны сэрца ўспам н — кожную яго радасную на ўную мару пра ранейшы дасканалы свет, як ён перажыў да выгнання з сущашальнай улоння сва х былых катакомбных памяшканняў.

І ўсё ж, хоць смутак часам можа падпарадкоўваць Духу, розум нязменна вяртае страчанае ўнутры. Лазар зачын ў неспакойнае сэрца адкрыў свой розум для больш значных разважанняў разл каў: ён ляцеў — над Паўднёвай Францыяй — па дарозе ў Італ ю. І тое, што ён кал сыц на ўна ўяўляў сабе самай недасягальнай мэтай: паляцець куды-небудзь прывезц манаха, было насамрэч цалкам разумным падзв гам, бо ён цяпер раб ў менав та гэта. Ён разважаў пра тое, што можа адбыцца адразу пасля таго, як ён вернецца ў абацтва з братам Сальвац на. На жаль, пакольк кап тан выкрыў сваё сапраўднае абл чча як гратэска, схаванага ў мантыях збраяносцаў, ён добра разумеў, што яго жыццё пойдзе накш, чым ён уяўляў сабе раней. З гэтага адз нага павароту падзей ён нездарма зразумеў, што манах абацтва не могуць прыняць яго ў сваю святую лону як манаха. Ён быў перакананы, што яны больш не дазваляць яму жыць служыць у х пастве як чалавеку са свяшчэннага строя. Ён быў упэўнены, што яны шанавал яго як Лазара, даверанага збраяносца катакомб абацтва , але ганьб л як пачварную бязбожную крылатую пачвару. Ён недвухсэнсоўна ведаў, што знойдзе сваё месца не ў мал тве, у свяц л шчы, а на яго вяршыні , у камен . Тым не менш, ён перал чваў свае варыянты, каб тольк прыйсц да таго ж непах снага вын ку: застацца верным свайму абяцанню прывесц манаха. «І кал б з гэтага можна было атрымаць нейкую рэшту добра, — падумаў ён , — магчыма, манах абацтва магл б з рнуць на ягоныя адрозненн вызначыць, што ён хутчэй чалавек, чым звер».

Тым не менш, Лазару здавалася малаверагодным, што хоць нейк я разважанн зменяць с туацыю да лепшага. Час круц ўся па зямл , , з цяжарам адкрытага Брамнага Каменя, як ляжаў прама на яго плячах, Лазар працягваў рухацца наперад над Паўднёвай Францыяй. Пот яго крылаў бл шчэў у месячным святле ; як Ноч цягнулася, ён трымаўся свайго курсу хуткасц , нават кал набл жаўся да зямл . Як вел зарны кажан, ён пралятаў над верхав нам дрэў, размахваючы л сцем кроны крылам . Ён ляцеў наперад, падганяючы крылы ў такт дыханню — нац скаючы ўзн маючы, унутр назад. Час зноў павярнуўся, кал побач з м сабралася зграя чаек. Яшчэ больш чаек, як я адпачывал , узляцел ў неба, каб к нуцца ў пагоню. Птушк сабрал ся ў расце рой, , нарэшце , сотн з х утварыл вел зарную зграю, якая амаль паглынула Лаза

Ён падняўся вышэй, каб уцячы ад х, але тыя пераследвал яго. Ён п к раваў, х стаўся налева, х л ўся направа. Але яны адрэагавал тым ж паветраным манеўрам . Ён выраўняўся пашукаў гарызонт, але знайшоў тольк белую сцяну з в хурыстых хваставых пёраў. А пад м зямля патанула ў бурл вым моры белых крылаў.

Лазар махнуў на х рукой, крыкнуўшы: «Вон з х, зараз жа!» Яны пран эл ва закрычал на яго, быццам яго нахабны загад закл каў да масавага пратэсту.

«Адступ ся!» — закрычаў ён. Яны каркнул збл з л ся яшчэ больш, задушыўшы яго, як сотня птушанят, што чапляюцца за чайку.

«Я не бачу!»

Зграя тольк адказала балбатнёй.

«Я не птушка!»

Чайк скардз л ся як адз н.

«Я не!»

Яны адгукнул ся шквалам рэзк х адказаў.

Лазар уздыхнуў аддаўся м, ул чваючы, што хоць ён ляцеў сляпа сярод х, ён усё яшчэ прасоўваўся наперад. Больш за тое, яму здавалася, што зграя праяўляла вострае пачуццё прасторы, бо н хто з х, здавалася, не перашкаджаў узмахам крылаў ншага, ды яму, дарэчы, яго ўласным. Але ў х было нешта большае, бо Лазара прыцягнул х цёмныя вочы, як я вылупл вал вочы. На першы погляд, яны здавал ся аднолькавай дз кай нтэнс ўнасцю. Ён глыбока ўз раўся ў х — нават глыбей, чым кал сыц глядзеў у вочы сабакам Горнай Маўт , не знайшоў — абсалютна н чога. І Магчыма, менав та пустэча ў х прымус ла Лазара х х каць. Н чога не падазравалыя чайк спявал разам з яго х х каннем.

Лазар х х каў, яны рагатал разам з м. І чым гучней ён смяяўся, тым гучней...

яны адказвал , пакуль, нарэшце, Лазар не адчуў, як яго зацягваюць спазмы плач.

Сапраўды, ён ведаў зерне сваёй весялосц адкрыта забяўляўся ёю. Нахабныя поз рк чаек был так я ж шырок я пустыя, як поз рк кажаноў з Маунтэн-Мута — гэта был

дэнтычныя поз рк пацука, якога брат Клодыёс гнаў па катакомбах абацтва, — , магчыма,

яны адлюстроўвал той самы поз рк, што ў самога манаха, кал Лазар выл ў

вядро для мыцця на свае сандал . У цэлым, адначасова ўспам нальныя рэальныя, х поз рк ...

н быта яны перадавал Лазару адначасовыя, але супярэчл выя станы дэтэрм н зму

забыцця. Кал б ён спачатку не знайшоў зерне гумару ў х шырока расплюшчаных, халодных

поз рках, ён мог бы апынуцца ў шоку ад таго, што ляц ць сярод такой згра пустых,

палаючых вачэй. Тым не менш, прасоўваючыся наперад, ён пачаў нтымную размову са сва м

суправаджаючым табуном, расказваючы яму сакрэты, як я чайк н як не магл б паўтарыць ц зразумець.

урэзал ся ў вечную памяць, нядаўна перажытыя гук пах
ак ян.

Унутры яго кал сьц назойл вая трывога перарасла ў назойл вы голас пратэсту, як бурчаў у гармон з чорным водам каля яго ног. Ён зноў праверыў свае ўспам ны пра карты абацтва ўспомн ў, што ў сва м запланаваным падарожжы па манаха ён пав нен быў адправ цца ў вячэрн пераход праз Леонск зал ў прыбыць на востраў Корс ка, дзе ён зноў пашукае прытулку ад дзённага святла. І спачатку гэты подзв г здаваўся цалкам дасягальным, бо ён ведаў, што зможа праляцець гэтую адлегласць. Тым не менш, выгляд мора з вышын птушынага палёту, дзе ён наз раў яго вел чную неверагодна жахл вую постаць, якая паглынула кожную зямную дэталю, здавалася б, на лёгк шлях у бясконцасць, раб ў гэты подзв г хутчэй немysl мым, чым дасягальным. Назойл вы голас скардз ўся нездарма, бо цяпер ён адкрыў Лазару трывожную думку пра тое, што яго перасячэнне ак яна — гэта не проста подзв г палёту, на як ён так моцна спадзяваўся, каб выжыць. У рэшце рэшт, голас ведаў, што Лазар можа ляцець цэлую ноч; аднак ён не мог плаваць н на хв л ну.

Лазар пах снуўся наперад, апусц ўся на кален апусц ўся на пятк . Ён уз раўся скрозь хвал аглядаў цёмны ак ян, як н бы зл ваўся з цьмяным небам. Раск нуты чорны марск пейзаж нагадваў бяздонную бясконцую прорву, ён падумаў, што нават хмары не змогуць пераадолець такую вел зарную пустэчу. Ён звярнуў увагу на паўднёва-заходняе неба, дзе ўдалечын м льгал маланк . Потым ён уздыхнуў ўстаў, змрочна разв тваючыся з чайкам . Ён разгарнуў сваю... крылы, узляцеў у неба, зраб ў адз н круг нак раваўся на ўсход, павярнуўшыся сп ной да захаду месяц.

Астатнюю частку вечара да самай ран цы Лазар шоў па паўднёвым Узбярэжжа Францы . Карты абацтва, трывала ўрэзаня ў яго памяць, служыл яму к раўн цтвам да ўсходняга партовага горада Марселя. Ён трымаўся мора справа, а сушы злева, нават кал пастаянны паўднёвы бакавы вецер, здавалася, мкнуўся вык нуць яго з дарог . да прадчування ак яна. А Лазару ак ян усё больш здаваўся пякельнай безданню — вял кай чорнай дз ркай, якая была галодная — якая здэкавалася з яго, падштурхоўваючы яго перасекчы яе. У Бакавы вецер аслабеў сц х, перш чым з мацерыка падзьмуў саланаваты вецер, каб супрацьстаяць яму. Аднак варожыя вятры ўжо паспел заб ць яго крылы, Лазар звярнуў увагу на зямлю, дзе ён мог знайсц падыходнае схов шча ад першых прамянёў дня.

Усё яшчэ далёка ад Марселя, Лазар натрап ў на маляўн чую партовую вёску абышоў яе

паступова пашыраючыся па саламяных дахах, ён знайшоў на больш аддаленай усходняй ускраіне горада вдавочныя руны былога сабора, што стаяла на вяршыні шырокага камянастага пагорка. Пры больш уважлівым разглядзе ён убачыў усё, што засталася ад высокага будынка без даху, з абгарэлым часткова абваленым сценам, як я атачал аголеную каменную падлогу. Аднак ён выявіў, што пад гэтым, здавалася б, мёртвым месцам пакланення было нешта большае. Унутры разбураных умацаванняў на частцы каменнай падлогі стаяла мудрагелстая пабудова, вельмі падобная на нядаўна пабудаваную царкву. Новая царква была цалкам драўлянай, за выключэннем адной вонкавай каменнай сцяны, якую яна падзяляла са старажытным саборам. У цэлым, гэтая вдавочная драўляная плямка магла б смалваць адлюстроўваць гатовае да вясны насенне, якое трапіла ў чэрава ахопленай змой кветкамі. І, акрамя сабак з косткамі, як кульгаў па раскнутых могілках, што займалі ўсходні бок шырокага пагорка, Лазар выявіў, што тэрыторыя вакол руны была амаль мёртвай.

Ён сеў сярод разбураных сценаў, цэха паставіўшы боты на каменныя пліты, абсаджаныя пустазеллем. Лазар скрыўся, асцярожна склаўшы паношаныя крылы, перш чым сагнуць у цёмныя цені. Ён ледзь падышоў да рудыментарнай царквы, як убачыў яе высокае вузкая вокны зразумеў, што будынак быў абсалютна непрыдатны для прытулку, як ён шукаў. Лазар павярнуўся прайшоў праз шчыліну ў старой сцяне. Затым, выйшаўшы за руны, ён пайшоў уздоўж сцяны, прабраўчыся скрозь паваленыя камяны высокае пустазелле, пакуль не абышоў яе вонкавы кут не знайшоў, схаваны сярод пустазелля зарослы лямі, вялікі вузкі кантэйнер для захоўвання. Вышэйшы задні бок Прыбудова стаяла ўшчыльную да старажытнай сцяны храма. Яе нежылыя прырэзаны бок быў звернуты да аддаляючага пагорка з заваленым старым надмагільям. Лазар расчысціў пустазелле, падняў пацёртае вечка скрыні зазвоніў унутр. Акрамя некалькіх зламаных ручак для інструментаў, некалькіх згнутых мяшкоў з-пад канопляў раскіданых камякоў засохлай гразі, унутры было дастаткова прасторна для яго запланаванага кароткага знаходжання. Ён праслізнуў у скрыню, зачыніў вечка, ператасаваў свае рэчы заплушчыў вочы, чакаючы свтання новага дня. І час вярнуўся ў свет яго сноў.

І сапраўды, скрыня была трывалай канструкцыяй, з трывалым сценам плоскім вечкам, каб абараняць Лазара ад яркага дзённага святла. Аднак, паколькі ўдача часта патрабавала ўзнагароды за аказаныя паслугі, тая самая скрыня, якая падтрымлівала жыццё Лазара, магла лёгка паслужыць... як яго труну. Калі б на наступны дзень неба было без хмар, ён бы напэўна загнаў. Ранішняе сонца апякло скрыню, абудзіўшы Лазара, як задумаўся пра сваё неадкладнае лёс. Ён кдаўся ў душным сметніку, з цяжкасцю дыхаючы спертым гарачым паветрам. І ў сваім непазбежным становішчы ў яго было дастаткова часу, каб паразважаць пра найбольш сур'ёзная памылка: ён паклаў сябе спачываць у драўлянай скрыні, якая была звернута прама на ўсход. Тым не менш Сонца ўзышло на неба, як раз'юшаны бог агню, шукаючы пад сабой усё

каб яно магло зн шчыць зн кнуць.

Да поўдня Лазар пакутаваў ад няўрымсл вай млоснасц жahl вага самасвядомасц . У яго вушах зноў зноў гучал крык рыбака : «ЛАЗАР, АДЧЫНІ ДЗВЕРЫ! ДЗЕЛЯ БОГА!»

Ён то вяртаўся, то губляў прытомнасць, яго розум быў раздвоены, цела зняс ленае. Як маятн к катаванню, гэтая жahl вая падзея працягвалася — то ўваходз ць , то зн кае, то ўваходз ць . Як па гадз нн ку, з кожнай разумовай сп раллю ў забыццё, цела зноў будз ла яго да яшчэ большага болю. І ў тыя самыя пакутл выя хв л ны свядомасц , кал боль мог бы нават нарасц ць, каб насм хацца з слабасц ўласнай смяротнасц , Лазар мог тольк сц скаць мал тоўны крыж бацьк дрыготк м рукам мал ць аб яшчэ адным несвядомым заклёне. Але н якая л тасць не абрынулася на яго — н чога не абрынулася, акрамя пастаяннага апёку няўмольнае сонца.

Лазар адчуў сябе на мяжы смерц яшчэ да таго, як сонца пачало апускацца на захад. Доўг я цен ру н сабора нарэшце накрыл кантэйнер. Пахмурнае паветра ў скрын рассеялася, кал змярканне афарбавала аблок ў чырванаватыя адценн ; Лазар выйшаў з галавакружных сноў тольк тады, кал на небе апусц ўся самы глыбок змярканне. Халоднае ззянне м льёна зорак прабл ск месяца супакойвал зямлю. Лазар ляжаў, цяжка дыхаючы, на прамоклых мяшках з мешкав ны. У яго кружылася галава ад звону, як цяпер, здавалася , пераплятаўся з невыразным галасам . Нарэшце звон у вушах сц х, хоць галасы працягвал ся , , кал трызненне рэальнасць нарэшце разышл ся ў яго свядомасц , ён адрозн ў галасы як галасы, як я належаў да надзвычай гарачай размовы. Ён перакул ўся на бок, падняў руку, прасунуў пальцы пам ж вечкам кантэйнера рамай; з прыадчыненым вечкам яго абл ла хваля прахалоднага паветра. Ён ляжаў нерухома, наострыўшы вуха, каб пачуць больш працяглай размовы. Галасы, здавалася, данос л ся да яго здалёк, магчыма, з-пад шырокага пагорка з глыб н мог лак. І ў гэтай размове было нешта дз ўнае — хоць незразумелае ц неаднароднае, — што глыб

Ён уважл ва слухаў, пакуль мужчынск голас прас ў: «Паслухайце мяне! Яшчэ хв л нку, прашу вас!» Настала працяглая паўза.

«Яшчэ хв л нка, у цябе будзе. Паспяшайся, разв танне». Ненатуральны адказ, падобны да голасу Люцыфаэля, як гаварыў с нхран заваным галасам мног х жанчын адначасова. І ўсё ж гэты патустаронн голас здаваўся зус м ншым — магчыма, больш пяхчотным вытанчаным, але разам з тым строг м належным — кал ён зац х у адваротных рэхападобных крыках.

Лазар напружыўся; яго дыханне пачасц лася. Кал б гэты пран зл вы адказ не быў так м глыбок м пераплеценым мужчынск м галасам , ён мог бы пайсц ад Люцыфаэля,

сябе. Але словы был не яе; тольк падобныя да яе. Лазар падняў вечка яшчэ вышэй заз рнуў у мог лк , асветленыя месяцам.

— Адз н, кал можна? — папрас ў благальны голас.
На што анельск голас адказаў: «Не марудзь занадта доўга».

М гценне святла асвятляла шапаценне л сця пустазелля. З пам раючым парывам ветру новая цемра ц шыня агарнул мог лк .

Зрэнк Лазара расшырыл ся. Ён агледзеў тэрыторыю, перш чым высл знуць з кантэйнера. Ён з рнуў на неба, якое кл кала да ўцёкаў, аднак яго прыц снула непераадольная ц каўнасць: гэты ненатуральны, але знаёмы голас, падобны да мелоды , але непадобны да тону яго мац . У той жа момант Лазар успомн ў словы бацьк , як папярэдждаў яго трымацца далей ад небяспечнага тунэля Бен ён; аднак ён таксама прызнаў, што кал б ён не адважыўся спусц цца па гэтым забароненым тунэл , то не даведаўся б пра Анельскае п сьмо ц скрутк Нарамс на. І так м чынам, ён не атрымаў бы гэтых каштоўных ведаў пра сябе, сваё паходжанне ц сва х знаёмых Эльё. Сапраўды, ён не мог так проста адварнуцца ад мог лак х незнаёмых галасоў мног х, кал яшчэ больш так х жа незвычайных ведаў магло быць усяго за некальк крокаў ад х.

Пад покрывам цемры ён ц шком спускаўся па сх ле пагорка, аберагаючы тольк самыя цёмныя цен . Ён не ступае па ломк х гал нках ц друзлых камянях, бязгучна праходзячы праз нехайныя маг лы. Ён праб раўся няроўнай ўтоенай сцежкай да сэрца мог лак, да ценявога гаю старажытных дубоў, дзе ўбачыў эфемернае, зеленаватае ззянне, якое ярка праяўлялася сярод хмызняку. Кал ён набл з ўся да дрэў з-за неглыбокага ўзвышша, ён выразна пачуў непарыўны шэпт таго ж мужага голасу, як кал сыц звяртаўся да ншага голасу мног х людзей. Як прыв д, Лазар падняўся па задняй частцы насыпу, настап ўшы вушы настроены на ўрачысты голас, як шаптаў: «Кал ўся зямля зн кне, я застануся з табой,

Маё каханне. На жаль, добры Анёл цяпер ведае, кал дзе мяне знайсц ; я больш не магу паказвацца так рэгулярна, як раней. Ён стаў мудрым да нашых гадав н. Тым не менш, я даю табе слова, цалкам вечна, што я буду настойваць пераможу. Пакольк маё сэрца вернае, я буду наведваць цябе яшчэ часцей, але з новай разважл васцю звычайнасцю, не ведаючы пра гэта. Ты — мой падарунак, маё каханне адз ны рай, як я хачу ведаць.

Лазар разсунуў пустазелле прыгнуўся, набл жаючыся да абсыпанага маг льнага помн ка. Ён з рнуў скрозь камян , зеленаватае ззянне ахап ла яго твар, звуз ўшы зрэнк .

пран эл выя дз рачк , кал ён глядзеў на, здавалася б, незвычайнае в дов шча. Перад м прыв дны вобраз чалавека, як стаяў на каленях ля падножжа двух пазначаных маг л сп ной да яго. Дзве маг лы ляжал ўнутры большага каменнага ўчастка, зараслага пустазеллем. Узвышаючыся з пустазелля пасярэдз не двух надмаг ляў знаходз ўся значна вышэйшы, але больш вузк багата ўпрыгожаны разьбяным каменным слуп, на як м был выграв раваны, магчыма, сямейны герб, а пад м выразна прама выграв раванае вертыкальна мя: *~M EDICC I~*. Лазар нах л ўся ў цен надмаг ля, кал Прыв д устаў на ног , павярнуўся аглядзеў тэрыторыю. Тады Лазар усё гэта ўбачыў.

Твар быў малады прыгожы мужчына — магчыма, сярэдн х гадоў — з валасам да плячэй коратка падстрыжанай вуглаватай барадой, якая ап свала квадратную л н ю ск в цы; Прыв д быў апрануты ў элегантнасць: поўная нак дка была нак нута паверх незвычайнага ўбору, яго плечы свабодна сабрал ся, як ф ранка, на верхав не яго высок х шнураваных ботаў. Дзякуючы боска ўзмоцненаму ўспрымання Лазара, пакуль ён уз раўся ў чорную ноч, ўсё глыбей за яе межы, яшчэ глыбей, праз вечна бурл вы эбен. У туманах эфемернага м стычнага царства прыв даў спрайтаў, вандроўных духаў зблуканых душ кожны аспект твару Прыв да выглядаў так м жа бл скучым празрыстым, як астатняя частка яго зеленаватай з хатл вай формы.

Лазар выйшаў на паляну пакл каў Прыв да: «В таю, сэр».

Дух часткова павярнуўся на мгненне застыў, апусц ўшы поз рк ун з, быццам абдумваючы нечаканае знаёмства. Потым ён павярнуўся паглядзеў на Лазара. Напаўпразрысты чалавек дакрануўся да яго грудзей спытаў: «Ты звяртаешся да мяне?» — Так, — адказаў Лазар з прывабнай усмешкай каротк м паклонам. «Ты мяне бачыш? І чуеш?» — недаверл ва спытаў Прыв д. Лазар к ўнуў. «Магу». Ён пайшоў наперад спын ўся. «Я н кол не бачыў так х, як ты. Як ты д'ябал?» Усмешка Лазара зн кла. «Я не д'ябал — я лютучы чалавек. Я Лазар Гогу».

Прыв д паглядз ў падбародак ўважл ва аглядзеў Лазара. «Ты так сцвярджаеш». Потым ён пакруц ў галавой, в давочна не веруючы ў свае думк , дадаў: «Аднак я н чога пра цябе не адчуваю — зус м н чога».

Лазар зус м страц ў усмешку. Ён хутка ўздыхнуў папракнуў Прыв да. «А пакольк я бачу надмаг льны камень прама за табой, выразна праз цябе самога, здаецца, што цябе там мала».

Твар мужчыны сц снуў вусны тольк ўрачыстым к ўком пацвердз ў заяву. «Ты — дух; нейкая душа?» — спытаў Лазар, спрабуючы спын ць сварку.

Прыв д з'яв ўся з распасцёртым абдымкам заяв ў: «Як ты ўжо здагадаўся, я там». Гэтак жа рэзка Прыв дапусц ў рук холадна паведам ў яму: «І кал ты ў змове з Пеклам, магчыма, ты мог бы паведам ць сва м старэйшынам галоўнаму памагатаму, што гэтая душа ўжо запатрабаваная зараз знаходз цца ў чакальнай кампан нябесных салдат». эскорт».

Лазар рашуча абараняўся. «Я не ў змове з пеклам не спрабую змов цца супраць Госпада Бога Усемагутнага».

Прыв д уважл ва агледзеў яго прыжмураным поз ркам, перш чым спытаць: «Тады, магчыма, ты ў змове з Нябёсам ?» Дух к ўнуў у знак згоды. «Кал так, то ты ўжо пав нен ведаць, што я папрас ў пабыць на хв л нку сам-насам, каб аддаць мне апошнюю пашану. І ўсё ж, вось ты тут . Чаму ты пав нен падглядваць за мной таемна, каб не паверыць, што я ўцякаю?» Прыв д сх л ў галаву, кал на яго твары з'яв лася раптоўная здз ўленасць. «І што ты за набожны слуга — так , якога я н кол раней не ведаў, — як прадстаўляецца ў вобразе дэмана звяртаецца да зблукалага духа з добразычл вай павагай, але пры гэтым не з'яўляецца н д'яблам, н анёлам?»

— Я ўсяго тольк Лазар, я цябе не бачу, — заяв ў Элджа. — Даруйце за маё ўмяшанне, кал дазвол це. Я проста адпачываў, проста там, — прапанаваў Лазар, паказваючы ўверх па ўзгорку ў бок... ру ны сабора, кал ён працягваў сваю споведзь, «кал я пачуў голас ... голас мног х людзей, як я гаварыл як адз н. Тады я ўбачуў ззянне сярод надмаг ляў пайшоў за вашым голасам. Я не хацеў н чога дрэннага пад гэтым».

На твары Прыв да з'яв ўся новы выраз сумневу . «Ты адпачываў? На мог лках ? Сярод мёртвых?» Прыв д скрыжаваў рук , к ўнуў працягнуў распытанне. «А чаму вы прыйшл спачываць менав та на гэтых мог лках?» «Я проста знайшоў гэта м маходзь. Я стам ўся. Я еду ў Італ ю».

Не пераканаўшыся, Прыв д адказаў: «І мяне пакл кал адправ цца ў рай. Я б не так моцна хваляваўся, кал б даведаўся, што мой недаверл вы эскорт наз рае за мной — за вам — у гэты самы момант, на выпадак, кал я паспрабую ўцячы або стаць палонным Пекла . Што вы на гэта скажаце?» Прыв д павярнуўся да яго сп ной тварам да маг лы, увесь заз раючы цераз плячо, н бы чакаючы адказу.

Але Лазар павярнуўся сышоў, сказаўшы апошн я словы: «Я пав нен пажадаць вам поспеху; аднак, у святле такога боскага дабраславення, дадзенага вам, вашым пакл каннем да нябёсаў, я не магу прапанаваць табе большага дабраславення. Я рады, што ведаў цябе, кал б тольк

коратка. Прабачце дабраслав цесья, сэр.

Лазар ступ ў у цемру пайшоў да набярэжнай, кал прыв д зароў:
«Дарылася дабраславеньне?»

Ён спын ўся, павярнуўся спытаў Духа: «Ц ж Ты не рады сц сваёй дарогай?»
— Сапраўды не! — ускл кнуў Прыв д. Ён пыхаў бурчаў. — Гэта жахл вая рэч.

Лазар адступ ў ад пустазелля абышоў маг лу. Ён вярнуўся, збянтэжаны,
спытаў у Прыв да: «Як рай можа быць жахл вай стотай?»

Прыв д з рнуў на маг лу, перш чым падысц да Лазара з тварам, в давочна, перапоўненым
эмоцыям . Ён спын ўся перад Лазарам ўгледзеўся ў яго вочы. «Таму што мне быў дадзены рай,
а маёй дарагой Саф — не». Прыв д пакруц ў галавой. «Больш за два...»

Сто гадоў я змагаўся з воляй здольнасцям анёлаў, каб застацца — блукаць па свеце як згубленая
душа, каб апошн я ўспам ны пра маю жонку заставал ся жывым — ува мне. Я не зб раюся
сц з гэтым анёлам. Я прыйшоў тольк яшчэ раз аддаць дан ну паваг маёй дарагой Соф' — гэта...
дзень яе нараджэння. Анёл ведае, што кожны год мяне тут знойдзе, чакае майго рэл г йнага
вяртання. І кожны год мы зноў перажываем адну тую ж сустрэчу: я прыходжу, яна лов ць
мяне, я аддаю пашану, пакуль Анёл чакае, а потым зноў уцякаю. Я мяркую, што яна н кол не
пераследвала мяне хутчэй з жалю, чым з глупства; хоць, магчыма, аднойчы — ц нават зараз — я
зноў хутка зн кну. Пусты чалавек адвёў поз рк ўтароп ўся .

праз дрэвы, да ру н сабора, дзе, як ён ведаў, быў Анёл-Чакальн к.

Лазар прасачыў за поз ркам Прыв да . Потым прамов ў: «Мне вельм шкада гэта чуць».
Яны моўчк стаял ўз рал ся ў рэштк храма.

Прыв д з рнуў на яго ўздыхнуў. «Гэта я пав нен прас ць у вас прабачэння. Я памылкова...»
« Я падазраваў цябе ў надобразычл васц ; мне няма месца, каб абцяжарваць цябе сва м горам ». Дух
хутка ўздыхнуў, к ўнуў ветл ва ўсм хнуўся. Ён працягнуў руку да надмаг ля, кажучы: «Дазвольце мне
прадстав ць маю лэдз Соф'ю мяне — мы спачываем тут».

Прыв д з рнуў прама на Лазара, а потым коратка паклан ўся, прадстаўляючы яго. — Я
нябожчык лорд Грэгоры Медычы, былы жыхар Фларэнцы . Прыемна пазнаём цца
з вам , Лазар Гогу.

Лазар усм хнуўся паклан ўся ў адказ. «Ваша светласць, гонар, безумоўна, мой».
— Дык што ж прывяло вас у Італ ю, юны сэр? — Прыв д Медычы ўздуў свой плашч
нах л ўся, каб агледзець падцягнутыя крылы Лазара .

Лазар асцярожна адказаў: «Я пав нен знайсц чалавека суправадз ць яго назад у Францыю».

"Кал дазвол це спытаць, з якой мэтай?"

Лазар адвёў поз рк. «Я не пав нен пра гэта казаць; даруйце мне».

Медычы скрыжаваў рук . Яго локц расцягнул плашч, як нак нуўся на яго. Ён нах л ўся наперад, усм хнуўся ц ха спытаў: «Ц ёсць як -небудзь сакрэт настольк сур'ёзны, што яго нельга вымав ць шэптам?» нават мёртвым?»

Лазар агледзеў яго, пац снуў плячыма пакруц ў галавой. «Магчыма, не». Ён раскрыў сваю м с ю. «Брамны камень адчынены. Я шукаю манаха ў Італ , як зможа яго зачын ць».

Медычы, в давочна збянтэжаны, уцягнуў падбародак спытаў: «Гейтстон?»

Лазар няўкладна знайшоў падыходзячае тлумачэнне. «Гэта нейкая пячатка — брама ў... ну, у пекла».

Медычы расшырыў вочы. Ён паспешл ва агледзеў мог лк , магчыма, шукаючы добрага Анёла-чакальн ка, перш чым нах л цца бл жэй да Лазара люта прашаптаць: «Паўтары — брама?»

Лазар к ўнуў. Яго поз рк таксама агледзеў тэрыторыю, быццам п льна шукаючы хоць як -небудзь ледзь прыкметны знак сваёй Мац ц Пачвары. Потым ён пачаў шэптам удакладняць : «Гэта дзверы ў пекла, як я цяпер адчынены. Я пакляўся знайсц манаха выправ ць гэтую несправядл васць. Маё слова — святая абяцанка, я буду сумленна выконваць гэтую апошнюю просьбу, пакуль буду здольны; бо мая вера загадвае мне не менш, чым убачыць яе выкананне — святое абяцанне, дадзенае выкананае».

Медычы скочыў наперад схап ў Лазара за плечы. «Што гэта за брама? Раскажы пра яе!»

Лазар адх л ўся, але ледзяная хватка Прыв да ўсё яшчэ моцна трымала яго. «Ц могуць дух пераадолець яго?»

Лазар з рнуў на сц снуты кулак Прыв да на сваёй кашул . Пад м па руцэ пран зваў мёртвы холад , быццам яго плоць кроў хутка астыл да костак. Ён прызнаў: «Дух адтуль уцякл . Мяркую, што яны магл б праз яго прайсц ».

Раптоўны адчай азмрочыў твар Медычы. Ён яшчэ раз асцярожна з рнуў цераз плячо мацней схап ў яго. «Ты пав нен адвесц мяне да гэтага Брамнага Каменя!» — Я пав нен знайсц манаха, ён у ншым месцы, — цвёрда адказаў Лазар, гледзячы на давол рэзк я абдымк Прыв да . — Я не на шляху да Брамнага Каменя, пра як кажу. — Тады ты пав нен спачатку знайсц свайго манаха ў Італ ! Пасля гэтага ты суправадз ш мяне да Брамнага каменя, так?

Лазар сц снуў ск в цы. Ён утароп ўся на ру ны, што ўзвышал ся над шырок м пагоркам. — А як жа Анёл, як чакаў?

Прыв д пац снуў яго. «Яна можа пачакаць яшчэ хв л нку, як яна заўсёды роб ць! Тут няма часу! Мы пав нны ўцякаць неадкладна!»

Лазар нахмурыў бровы вырваў сябе з халодных абдымкаў Спектра.

Медычы рэзка адпусц ў рук . «Прабач мяне, Лазар, мяне ахопл вае мая страсць ». Ён адступ ў назад, паклан ўся ветл ва спытаў: «Ц магу я суправаджаць цябе ў тва х вандроўках? Мне больш н чога не спатрэб цца, а цябе я абцяжару яшчэ меншым».

Лазар пацёр руку, саграваючы яе. Ён к ўнуў. «Кал жадаеш».

Медычы коратка ўсм хнуўся папрас ў яго: «Тады я прашу вас, каб мы хутчэй разв тал ся ».

Лазар уздыхнуў прызнаўся: «Ваша м ласць, я нават не ўпэўнены, што змагу дабрацца да Італ назад». Ён жэстам паказаў на ру ны храма. «Аднак цябе чакае Анёл — твой рай ужо тут, пакуль мы размаўляем».

Медычы пакруц ў галавой. «Гэта далёка ад праўды — кал ты кажаш праўду, то мой Рай ляжыць тольк за Брамай», — Прыв д працягнуў далонь да начнога неба. "А цяпер, можа, пойдзем у дарогу? Так?"

Разам Лазар Медычы пак нул дубовы гай ўзяцел ў нябёсы, пак нуўшы пасля сябе пару старажытных маг л н чога не падазравалага анёла.

~*~

Астатнюю частку вечара Лазар Медычы трымал рашучы курс над паўднёва-ўсходняй Францыяй, пралятаючы над пагоркам мас ва дэ Мор. Яны ўпэўнена рухал ся да прыбярэжных гарадоў-бл знят Сен-Рафаэль Сен-Тропе , як я Лазар памятаў з карт абацтва. Абмяняўшыся некальк м словам , яны заўсёды насцярожана поз ркам к дал праз плячо прыкметы пераследу анёла або лятучага Св нога Д'ябла. Нягледзячы на тое, што яны был непадобныя па форме абл ччы, х асцярожныя паводз ны магл б намякнуць на агульную н тку пам ж м — яны падзялял тыя ж першабытныя клопаты, што здабыча, на якую палююць.

Была ранняя ран ца, кал Лазар нарэшце дасягнуў ак яна. Маючы дастаткова вольнага часу, ён павярнуў на поўдзень рушыў уздоўж узбярэжжа ў пошуках вёск Сен-Макс м, дзе ён мог бы аднав ць арыентацыю адносна шматл к х карт у сваёй галаве. Ён працэсваў узбярэжжа, пакуль больш не мог шукаць; ён ведаў, што не знойдзе вёск да ўзыходу сонца.

Ён нырнуў звал ўся на ўчастак пляжу, як акружаў адасобленую ўнутраную бухту. Ён ляжаў тварам ун з на пяску цяжка дыхаў, расправ ўшы крылы, як параненая птушка. Медычы сеў побач з м. «Што здарылася? Ты стам ўся?»

«Я не магу больш сц ; я пав нен есц », — застогнаў Лазар, ляжачы нерухома.

— А, вось ён! — ускл кнуў Медычы з н быта паспяховым успам нам пакруц ў пальцам, як ўказваў. Ён сц снуў рук пачаў хадз ць вакол Лазара, не пак даючы слядоў на пяску. — Дзвесце гадоў таму, як памёр, я амаль забыўся пра голад. — Ён апусц ўся на кален побач з Лазарам. — Сапраўды, ты пав нен паесц .

Лазар сеў, лян ва расправ ўшы крылы. Ён абцёр пясок з твару падняў вочы. Ён убачыў Медычы, як аглядаў камян сты хрыбет па перыметры бухты. Празрысты чалавек аглядаў вяршыню хрыбта, здавалася, гледзячы скрозь зарасн к . Лазар сачыў за яго шырок м нерухомым поз ркам, як , здавалася, даследаваў самыя далёк я адлегласц , магчыма, заз раў прама ў вечнасць. Не м ргнуўшы вокам, Прыв д прамармытаў: «Пачакайце тут, малады сэр, я насычу ваш голад». І перш чым Лазар паспеў развесц вусны, каб загаварыць, эфемерная постаць твару Медычы зн кла.

Медычы пак нуў Лазара далёка ззаду мчаўся прэч ад бухты з такой хуткасцю, што здавалася, што сам Час зн к. Імгненна ён апынуўся на травян стым градзе, дзе асцярожна развёў пустазелле паляўн чым поз ркам угледзеў труса, як нерухома сядзеў на паляне. Заяц уважл ва гледзеў у неба, быццам застыў пад драпежнай птушкай. Раптам спалохаўшыся, ён к нуўся да ўяўнай бя з зарасн каў, кал Медычы злав ў зайца ў пастку зламаў яму шыю. У зялёным бл ску прыв д працэсаў грады, сабраў пучок ажыны вярнуўся адкуль прыйшоў.

Лазар стаяў на пяску марск м ўтароп ўся на месца, дзе апошн раз бачыў Медычы. Але бачныя был тольк ак янск я хвал . Ён павярнуўся агледзеў хрыбет бухту, перш чым крыкнуць уголас, склаўшы далонь: «Ваша м ласць?» Ён навастрыў вушы прыслухаўся да гукаў у далёк х зарасн ках, чуючы тольк , магчыма, шчаўчанне жукоў неспакойныя птушк . «Лорд Медз чы?» Ненатуральны эфемерны трэск прыцягнуў яго ўвагу за сп ной. Ён павярнуўся, ахнуў, адскочыў назад ўпаў на пясок. Перад м стаяў Медз чы з ахапкам растопк , млявым трусам шырокай усмешкай.

Медычы падышоў да Лазара прама звярнуўся да яго: «Кал я не памыляюся , гэты пав нен аказацца як нельга лепш для чалавека з вашым неверагодным апетытам». Ён падняў зайца нядбайна страсянуў яго, быццам спрабуючы вызначыць яго сапраўдную вагу, дадаў: «Выдатная ежа, праўда?»

Лазар сабраўся з думкам ўстаў. «Ты быў там, а потым не быў, а потым зноў...»

«Ён абтрэс з сябе пясок спытаў: — Як ты зн шчыў перастварыў сябе так м, як м ты зраб ў?»

Медычы апусц ў труса , х х кнуўшы, прароцк адказаў: «Мёртвыя не так я... «...нездольны, як магл падазраваць Жывыя». Прыв дк нуў растопку труса на бераг ласкава к ўнуў Лазару, каб той адышоў назад. Лазар паслухаўся наз раў, як Прыв д, здавалася, ператварыўся ў размытае ненатуральна хуткае м малётнае з'яўленне — ў мгненне вока Элджа Прыв д паспяхова распусц ў растопку ў патрэскаючы агонь, зняў скуру з труса, пачысц ў яго падарыў Лазару на шампур зайца . «Добра, давай», — настойваў ён, патрасоўваючы выгнутай лапай з выплюнутага мяса. «Ты ж не чакаеш, што я засмажу яго для цябе, праўда?»

Лазар падышоў, уважл ва сочачы за Медычы, кал забраў у яго шампур. Медычы нязмушана ўсм хнуўся сеў на беразе. Ён з рнуў на Лазара, як стаяў нерухома, жэстам паказаў на вогн шча, дасц пна прашаптаў: «Лазар, ты пав нен патрымаць яго над агнём зараз. Агонь яго рыхтуе».

Лазар злав ў сябе на тым, што глядз ць на Медычы. Ён прабурчаў сеў каля агню, апраўдваючы свае здольнасц : «Я ведаю, як гэта прыгатаваць». Ён перак нуў труса над агнём з рнуў на Медычы, як ўсм хнуўся. Потым ён спытаў у Прыв да : «Як ты так хутка рухаешся? Як ты можаш раб ць так я рэчы?»

Медычы ўзняў брыво, кал на яго твары з'яв ўся х тры выраз твару. Ён уважл ва паглядзеў на Лазара, а потым выказаў здагадку: «Магчыма, смерць — гэта яшчэ адз н адценне Жыцця, адной з шматл к х рыс якога з'яўляецца пазачасавасць». Медычы даў яму хв л нку абдумаць свае словы, а потым змякчыў настрой прыязнай усмешкай.

Лазар перавёў дыханне апусц ў поз рк на смажанага труса. — Кал ласка, раскажыце мне, у чым яго маг я. Як вы зраб л зайца?

Прыв д нах л ўся наперад зраб ў выгляд, што аз раецца, чакаючы ц каўных вачэй, перш чым паказаць пад свой плашч прашаптаць Лазару: «Я насамрэч гэтага не зраб ў. Маг я ў тым , што я хаваю зайцоў пад сва м плашчом».

Лазар агледзеў усю Прыв ду. «Але я добра бачу праз твой плашч; зайцоў там не было».

Медычы фыркнуў, засмяўся прызнаўся: «Жартую — х не было». Ён напалову сабраўся з с лам растлумачыў Лазару праўду. «Тут не было н якай маг ». Ён пац снуў плячыма, працягнуў далон заўважыў: «Я проста паказаў табе зайца, якога ты не адразу ўбачыў». Ён пакруц ў галавой. «Гэта дакладна не было н якай акрыяй».

чараўн цтва; я насамрэч гэтага не зраб ў.

Лазар прыжмурыў вочы папракнуў яго: «Але я бачыў, што ты н чога не трымаў у руках; а потым ты трымаў зайца. Ц не паддаўся ты нейкаму чарадзеюству ц вядзьмарству, каб выкл каць ц вымав ць зайца з н чога?»

— Не, малады сэр, — адказаў Медычы, абап раючыся на адну руку паклаўшы другую на нядаўна пастаўленае калена. — Дазвольце мне падзял цца з вам тым, што я сабраў пра маг ю цуды. — Ён на хв л ну змоўк ўтароп ўся ў пясок, быццам разважаючы пра м нулыя ўспам ны. Ён уздыхнуў працягнуў больш сур'ёзным тонам: «За свае зямныя дн я быў сведкам мног х абв навачванняў у маг вядзьмарстве, яшчэ большай колькасц заяў пра дабраславенн цуды. І як былы практыкуючы ў мастацтве алх м смяротнай ф з ягном , я меў абавязак, магчымасць развезць так я абв навачванн заявы праз адкрыцц , уважл вае наз ранне зап саную праўду. Маё жыццё было маёй справай — я жыў ёю. Тым не менш, я быў верны сваёй веры перакананням заўсёды ведаў, што снуе разумнае тлумачэнне накш невытлумачальнай падзе . За гады сваёй лекарскай кар'еры я даглядаў мног х пацыентаў — некаторыя з х пакутавал ад лёгк х хвароб нечакана пам рал , а ншыя был смяротна хворыя ўсё ж выжыл . І ўс м сва м пацыентам я аказваў такую ж дбайную неразборл вую дапамогу, незалежна ад х стану». Медычы прама паглядзеў на Лазара ўсм хнуўся, перш чым спытаць: «Чаму вы магл б меркаваць, што тыя, хто выжыў з тых пацыентаў, як я нечакана памерл , абв навац л мяне ў грубай неахайнасц або забойстве, у той час як...

ншыя, хто даведаўся, што мой пацыент нечакана выжыў, альбо абв навац л мяне ў чарадзеюстве, ц зус м адк нуў маю клопат заяв ў, што выздараўленне адбылося дзякуючы боскаму ўмяшанню?

Лазар пац снуў плячыма. — Мяне не было з табой, кал ты клапац ўся пра гэтых людзей. Магчыма, ншыя, пра як х ты кажаш, таксама не был з табой. А можа, яны не зус м ведал , чаго ад цябе чакаць. — Ён к ўнуў прыжмурыў вочы. — Тым не менш, я бачыў, як ты прымус ў зайца з'яв цца з н чога, я не веру, што гэта адбылося н па звычайным, н па боск м умяшанн . Я ведаю, што зайца не так проста выцягнуць з паветра; Усемагутны Бог не ўмешваецца тольк дзеля х трасц . Я разумю, што застаецца тольк чараўн цтва, як м, як ты сцвярджаў, не карыстаўся. Каб ты не хлус ў, ц можа быць ншая прычына?

— Сапраўды, ёсць, — адказаў Медычы, усм хаючыся. — І вы адказал на маё пытанне — тыя, каго я ўзгадаў, не зус м ведал , чаго чакаць. Медычы пац снуў плячыма.

— Па праўдзе кажучы, мы н кол па-сапраўднаму не гатовыя перажыць нешта незвычайнае; мы можам...

тольк рыхтуецца чакаць нечаканага. І кал б гэта выпадкова здарылася, мы маглі б лёгка растлумачыць гэта, каб зрабіць гэта больш звычайным — асабліва праз заявы пра боскасць або вядзьмарства, магюць нават вядзьмарства. — Ён коратка агледзеў бяздушны твар Лазара. — Тым не менш, усе гэтыя сцвярджэнні, здаецца, служаць адной той жа мэце: адхільць больш складанае тлумачэнне выключных спалучэнняў, накшнадзвычай распаўсюджаных, але рэдка ўзаемазвязаных падзей.

Лазар заўважыў: «Я не разумею, Ваша Светласць». Ён пахснуўся перакацў труса над агнём. «Аднак, не хачу, каб мой тэкст гучаў занадта простаць недарэчна,ць магу я спытаць, як вы зрабілі гэтыя валасы?»

Медычы сказаў: «Вам гэта магло проста здацца; але, папраўдзе кажучы, я прынёс яго здалёк».

— Прывёз? Здалёк? — Лазар з сумневам паглядзеў на яго. — Але ты знікаадразу ж з'явіўся. У цябе не было дастаткова часу, каб што-небудзь прынесці.

— Цябе? — усмхнуўся Медычы. — Што значыць мгненне для мёртвых, малады сэр?

Лазар спытаў: «Кал дазволіце спытаць, Ваша Вялікасць, чаму вы адказваеце мне пытанням, каб... хаваеш свае адказы?»

— Магчыма, я пакуль што хачоўваю. — Прывядзіце мяне да плячыма. — Так момант можа здацца нам абодвум незвычайным, безумоўна, дастаткова незвычайным, каб патрабаваць асцярожнага абмену рэплікамі — што, кал мёртвы чалавек лятачы чалавекць кавяцця адзін адным? — Ён намалюваў уздыхнуўся ўнутры. «У многіх адносіннах таямнічага, наша пераправа стварыла даволі незвычайнае нечаканае спалучэнне спадарожнікаў. Што скажаш ты, малады...» сэр?»

Праз хвілінку акіянска хвал адзначалі яго праходжанне, аббываючы бераг. Потым Лазар спытаў: «Ваша Вялікасць, вы кажаце, што памерлі два стагоддзі таму, так?»

«Акрамя гэтага. І вы можаце проста называць мяне «Грыгор» або «Медычы», малады сэр, бо я не большы Гасподзь, чым заяц, якога ты трымаеш у руцэ».

«І табе не трэба звяртацца да мяне з тытулам, бо я больш не збраяносец. Я ўсяго тольк Лазар».

«Вы былі збраяносцам?»

Лазар прагнараваў пытанне звярнуўся да Медычы з пытаннем: «Кал ты сапраўды дух, як ты кажаш, то чаму я не бачыў больш падобных да цябе?»

«О, х шмат. Але я не змешваюся з ім, каб Анёлы не знайшліх не выявілі мяне ў схованцы. Я заўсёды рухаўся па-свойму, таемна».

У Медычы таксама закліпалі новыя падзэрэнні, ён дапытваўся ў Лазара. «Я сапраўды лічу, што гэта даволі

Дз ўна, што ты ўсё яшчэ жывеш у цэле можаш бачыць мяне, але сцвярджаеш, што н кол не бачыў ншага Духа, падобнага да мяне. Чаму так можа быць?

Лазар прызнаўся: «Я бачыў духаў, але яны праяўлял ся ярчэй, чым ты. Гэта был д'ябальск я дух , як я выйшл з адчыненай Брамы сабрал ся на даху сабора». Лазар прама паглядзеў на Медычы працягнуў дапытвацца. «Ц не можаш ты быць ншай х невымоўнай формай, якая выглядае больш сц пла мужа?»

Прыв д устаў на ног з скрыўленым тварам, у той час як безэмацыйны Элджа стаяў. Яны сустрэл ся тварам над агнём. У в зуальным супрацьстаянн яны шукал ў вачах адз н аднаго далейшыя прыкметы праўды ц падману. У той момант тольк ак ян стагнаў, вецер стагнаў, а палаючыя вуголл выбухал , як светлячк . І кал б х незл чоныя думк магл ўспыхнуць загрымець, х розумы магл б стварыць буру, якая б суперн чала з найвял кшай бурай — такую моцную буру, каб заглушыць кожны зямны вобраз гук вакол х. Тым не менш, Лазар не мог лёгка даследаваць Медычы, бо Прыв д быў амаль без формы. І Медычы не мог лёгка адчуць Лазара, бо Элджа быў абсалютна ненатуральным. Абодва востра ўсведамлял н быта прастору блытан ны, якая зав сла пам ж м . Па-свойму, без сумневу, яны распазнал яго снаванне як несумненна рэальнае. Гэта было падобна на практычна незаўважную хмару хвал стага хаосу, дзе магл знаходз ца тольк найвышэйшыя нтэлектуальныя станы ненасытнай дапытл васц бясконцай падазронасц . У самым глыбок м сэнсе, здавалася, што адно заставалася нябачным для другога.

Медычы нарэшце загаварыў. «Я не дух-дэман. Дэманам не дастаўся рай, як мне». Ён скрыжаваў рук прыжмурыў вочы. «Тым не менш, я таксама здз ўляюся табе. Ты... — Сцвярджаеш, што ты не д'ябал, а ўсяго тольк лятучы чалавек; ўсё ж ты ведаеш, дзе знаходзяцца вароты ў пекла. — Медычы паглядз ў бараду, перш чым паграз ць пальцам падзял ца сва м уласным яблыкам спрэчк . — Дзвесце гадоў я шукаў па ўсёй зямл так я вароты. За ўвесь гэты час я н кол не забываўся пра раптоўнае набл жэнне чалавека ц анёла пабл зу. Аднак мяне крыху здз ўляе, што ты змог падысц да мяне так бл зка незаўважна, кал я стаяў ля сваёй маг лы. — Ён узняў брыво. — Ц не можаш ты быць невымоўнай формай д'ябла з дз ўным выглядам падробленым манерам , як х тра спрабуе суправадз ць мяне ў пекла?»

— Я ж казаў табе, што я не д'ябал. Я шукаю манаха, каб зачын ць Брамны камень, — заяв ў Лазар . — Гэта ты шукаеш пекла.

«Я не шукаю пекла; я шукаю сваю Саф ю».

«Тады яна ў пекле?»

— Не магу сказаць, — запырэчыў Медычы. — Аднак раскажыце мне пра вашага манаха пра тое, як прасты смяротны манах можа валодаць так м бязмежным ведам пра пекла, што добра з м знаёмы.

з, несумненна, складаным механізмам яго брамы».

«Не магу сказаць, — прызнаўся Лазар. — Я не ведаю ніягоных шляхоў, ні намераў — толькі яго мясцазнаходжанне».

— Тады навошта табе трэба знайсці гэтага манаха, калі ты так мала пра яго ведаеш? Як ты можаш быць упэўнены, што ён наогул зможа крываць гэтым тваім Брамным Каменем?

— Вар'евы камень не мой, — запярэчыў Лазар. — Мiane проста папрасілі прывесці манаха. Я даў слова, што прывяду яго. Я пакляўся людзям Божым, цяпер выконваю х загад. Яны ні ў якім разе не схлусяць не жадаюць мне зла ў гэтых пошуках. Такім чынам, я веру ў манаха ў яго здольнасці. Я ведаю дастаткова; мне не трэба ведаць больш.

Медычы адвёў позірк. Ён сціснуў вусны, задумана кнінуў. — Магчыма, нядрэнна; вы проста робіце добрую справу, якой бы незвычайнай яна ні здавалася. — Ён уздыхнуў. — Тым не менш, я не хлушу не жадаю вам зла. Хіба я не прынёс вам зайца? Хіба я не прыношу вам добрую кампанію? Хіба я не праявіў да вас усялякай павагі, якую вы толькі можаце папрасіць?

Пытанні Медычы прымусілі Лазара ўспомніць сустрэчу з маці ў Горнай Масцы, яе багатыя ахвяраванні каштоўных камяней. Ён адказаў Медычы кананічным мудрым словам: «Злыя намеры часта хаваюцца пад добрымі ўчынкамі. У гэтым я не магу сапраўды ведаць вашых намераў; аднак мае мне зразумелыя. Я павінен знайсці чалавека Богага, які звязвае зло, якое цяпер вызвалена».

Медычы пыхнуўся млява ўзняў рукі ў паветра, усклікнуўшы: «Але, магчыма, ты кажаш гэта толькі мне! Наколькі я магу зразумець, ты можаш завабачыць мяне ў пастку — у самую пашчу Пекла!» Ён скрыжаваў рукі. «Адкажы мне, Лазар: калі ты сцвярджаеш, што я адзіны з гэтых нібыта злых духаў з Брамы, то чаму я хачу суправаджаць цябе ў тваіх пошуках? Калі я сапраўды выйшаў з такой брамы, то хіба я не ведаю яе месцазнаходжання? Навошта мне адпраўляцца з табой у Італію, калі мне ў гэтым няма патрэбы?»

Лазар запярэчыў яму падобным прапановам: «І, магчыма, ты кажаш гэта толькі мне. Я не прасіў цябе суправаджаць мяне ў Італію. Наколькі я магу зразумець, лэдзі Саф можа не быць. Ты, магчыма, таемна хочаш суправаджаць мяне, каб сам знайсці манаха, а потым забачыць яго, перш чым ён зачыніць Брамы камень, так?»

Медычы абাপёрся рукамі на сцёгны холадна заявіў: «Я не ў змове са Злом, Лазар. І я дакладна не быў на могілках з-за цябе. Больш за тое,

Анёл пажадаў суправаджаць мяне ў рай у тую самую хвалю, калі ты краўся за мной.

Лазар кўнуў ўтаропўся ў акьян. «А я ўжо быў у Італіі, Медычы, калі голас твайго Анёла прыцягнуў мяне да цябе».

— Яна не мая, — запырэчыў Медычы. Ён уздыхнуў і апусціў рукі. — Добра; магчыма, мы абодва гаворым праўду, але ўсё ж падазраем у несправядлівым намеры адзін аднаго. Аднак я дакладна ведаю, што не маю на ўвазе нічога дрэннага; нават калі я падазраю, што вашы намеры нешчырыя, я ўсё роўна адчуваю сябе абавязаным суправаджаць вас — дапамагчы вам знайсці манаха, калі спатрэбіцца, — калі я ўрэшце рэшт хачу знайсці сваю Сафю. — Прыклад хутка пакланіўся. — Я магу толькі спадзявацца, што вашы намеры гэтак жа шчырыя, як мае.

Лазар абдумаў добрыя словы лагодны жэст Медычы. Ён пакланіўся ў адказ. «І я лічу, што вы захавалі вернасць сваёй кампаніі сваіх мнулых учынкаў. Урэшце рэшт, я знайшоў вас у прысутнасці анёла, а вы таксама знайшлі для мяне зайца». Ён усмехнуўся дадаў: «Я павянен быць удзячны».

Напружанне спала, яны селі каля вогнішча, адчуваючы сябе больш задаволенымі, чым хвалю таму. Некаторы час яны па чарзе назіралі за шыпячым мясам выкнутым на бераг хвалямі, як я ператвараліся ў не больш чым перакрываючыся лані пены.

Лазар прапанаваў: «Калі ласка, даруйце мне мой недавер, Медычы. Я толькі не коліў жыццём не бачыў Духа чалавека».

— Калі ласка, даруй мае падазрэнні, Лазар, — сказаў у сваю чаргу Медычы. — За ўсё маё жыццё смерці, я не коліў не сустракаў падобнага да лятаючага чалавека. Больш за тое, за больш чым дзвесце гадоў я не коліў меў магчымасць размаўляць з жывым — дагэтуль».

«Ці шмат так х душ, як ты, блукаюць навокал?» — спытаў Лазар.

«Ну, магу сказаць, што душ столькі ж, колькі мужчын, жанчын дзяцей, як і калі-небудзь нарадзіліся. Я бачыў нават легёны, як і ашаламлена блукалі па свежых палях бтваў. Часам х можа быць шмат — але толькі ненадоўга, перш чым з'явіцца анёлы, каб знесці іх. Аднак я рэдка бачу столькі адразу. Часцей за ўсё я магу ўбачыць аднаго ці двух духаў мма. Але я павянен уцякаць як мага хутчэй, каб анёлы не знайшлі мяне сярод іх».

«Куды яны нясуць Духаў?»

Медычы пацснуў плячыма. — Мяркую, што гэта рай ці пекла; дзесьці яшчэ, акрамя гэтага месца. З таго, што я зразумеў, духам забаронена блукаць па зямлі».

«І ўсё ж, ты гэта робіш».

«Так».

«Дык чаму ж яны гэта дазваляюць?»

Прыв д пакруц ў галавой сарамл ва ўсм хнуўся. «Я дазваляю». Ён паляпаў сябе па грудзях прашаптаў: «Кал яны н кол не зловяць мяне, я буду працягваць свабодна блукаць». Ён усм хнуўся схваў рук ў к шэн адзення. «О, яны ведаюць, што я тут — недзе. І я цвёрда перакананы, што я не адз ная непаслухмяная душа, якая ходз ць па зямл ».

Лазар спытаў яго: «А як жа той анёл на мог лках, ад якога ты ўцёк?»

Х ба яна не дазвол ла табе застацца?

— Азраэль? — засмяўся Медычы. — Добрая яна следапытка. Азраэль даганяла мяне некальк разоў з таго часу, акрамя ма х рэгулярных в з таў да Соф' . І, як заўсёды, я кажу ёй, што гатовы пайсц ў рай, адцягнуць яе ўвагу, а потым уцячы ад яе. Яна не вельм стараецца мяне злав ць. У рэшце рэшт, яна, хутчэй за ўсё, употай шкадуе пра маё цяжкае станов шча. Яна н кол не кажа Азазелю, дзе я знаходжуся, бо ён н кол не выяўляў сябе пасля ма х сустрэч з ёй. Альбо яна шкадуе мяне, альбо не люб ць яго, альбо нешта з гэтага разам.

— Азазель? — спытаў Лазар.

Медычы к ўнуў. — Друг .

Лазар к ўнуў, гледзячы яму ў вочы. «Сапраўды; якая добрая душа ўцякла б з Нябёсаў?» Ён павярнуў труса спытаў: «А што, кал б Азраэль паабяцаў замест гэтага адвезц цябе ў пекла? Ц пайшоў бы ты з ёй, як цяпер са мной? Забраць Соф' ю?»

«Не, Лазар; Азраэль тольк добрыя душы суправаджае ў рай. Друг анёл, як называе сябе Азазелем, цягне ў пекла н чога не падозраючыя блукаючыя душы. І мне пашчасц ла сустрэць яго тольк аднойчы за стольк гадоў. Я ледзь уцёк ад галоднай живёл ны».

— Чаму ты не пайшоў з м у пекла — каб забраць Соф'ю?»

— Суправаджаць Азазеля? — недаверл ва засмяўся Медычы. — З м не суправаджаюць добраахвотна . Ён лов ць душы гвалтуе х голым , як заяц, якога ты ведаеш. трымай — ён цалкам праглынае х там, дзе яны не могуць уцячы. Азраэль з тых часоў папярэдз ў мяне пра Азазеля, кажучы, што ён пазашлюбны сын Анёла Кронаса, як з любоўю абняў усе душы, з'еўшы х зраб ўшы часткай сябе. Азраэль даўно даў зразумець , што кал я не пайду з ёй у рай, то Азазель у рэшце рэшт знойдзе з'есць мяне, аднясе ў пекла, пакуль я буду зняволены ў м. — Прыв д здрыгануўся. Яго твар зацвярдзеў, ён нах л ўся да Лазара. — Пакольк я блукаю па зямл , Азазель

таксама мае поўнае права патрабаваць мяне. Калі ён мяне захопіць, то я не трапіў бы ў пекла самастойна. І я ўпэўнены, што назаўжды застануся ў зняволенні. Вось чаму я таемна шукаў больш прыдатны ўваход у пекла — так, каб я мог увайсці ўцячы на сваіх уласных умовах.

«Выкрасці Саф’ю з пекла?» — спытаў Лазар.

Медычы ківнуў. «І я зраблю гэта».

— Ці можа такое быць? Не веру, — адказаў Лазар. — І як ты можаш быць упэўнены, што яна не ўраціцца, што яна сапраўды ў пекле? Магчыма, яна робіць тое ж самае, што і ты, толькі блукае па зямлі.

«Калі б яна хадзіла па зямлі, я б знайшоў яе за апошнімі дзвесцамі гадоў маіх пошукаў брамы ў пекла», — заявіў Медычы, паказваючы пальцам на акіяны. «А Азраэль амаль што прызнаўся, што яна не ўраціцца. Таму я падазраю, што яна павінна быць у пекле».

«Што табе сказаў Анёл?»

Медычы ўздыхнуў і з’яўнуў на бераг, перш чым прызнацца: «Ну, гэта не тое, што Азраэль...» сказаў, што пераканана мяне ў адваротным. «Гэта было тое, чаго ён не сказаў».

Лазар навастрыў вухам. «Дык чаго ж ён табе не сказаў?»

Прывядзі прыжмурыў вочы і абв’яваў наваўча пагразіў Лазару пальцам, прашаптаўшы выразна: «Кожны раз, калі я пытаюся ў Азраэля, ці мая Саф’я ўраціцца, ён кажа мне, што ўсё стане вядомым, калі я буду ўраціцца. І кожны раз, калі я пытаюся ў яго, ці яна ў пекле, ён кажа тое ж самае».

— Дык цяпер ты верыш, што яна ў пекле? — Лазар пакруціў галавой, зусім збянтэжаны. — Калі Анёл адказаў табе тое ж самае адносна яе месцазнаходжання, то чаму ты верыш, што яна толькі ў пекле, а не ўраціцца?

Лазар назіраў, як Медычы ўстаў, павярнуўся да яго спячым і ўтаропіўся ў акіяны. Дзьмуў пастаянны ветрык з мора, але абрысы плашчы Прывядзі завеслі нерухома. Нарэшце «Прывядзі» часткова павярнуў галаву ўтаропіўся ў пясок, быццам паглынуты ў задуму. Нарэшце Прывядзі ўздыхнуў і ківнуў, перш чым цалкам павярнуцца да Лазара. «Я не падазраю, што мая Саф’я ў пекле, толькі зыходзячы з таго, што сказаў ты, не сказаў мне Азраэль, Лазар. Мне трэба яшчэ шмат чаго расказаць, перш чым ты пагодзіцца са мной, што яна амаль напэўна ў пекле». Прывядзі абыйшоў вогнішча, апусціўся на калені побач з Лазарам і глыбей засунуў у полымя куст цяроўнаку. Лазар з’яўнуў у вочы Прывядзі. Зялёныя шары здаваліся далёкімі — быццам злоўленым святлом агню, узраючыся ў вечнасць.

Медычы распавядаў пра сваё мнулае: «Па прафес я быў не тольк лекарам, але алх м кам . Так м чынам, я быў паглынуты адкрыццём экзатычных прэпаратаў ап'яняльных рэцэптаў, як я можна было б выкарыстоўваць для прадух лення або нават прадух лення найбольш распаўсюджаных ф з ялаг чных наступстваў старэння. Па меры разв цця ма х даследаванняў мае нструменты метады станав л ся ўсё больш нетрадыцыйным , безумоўна, супярэчл вым з прынятым канонам ». Хрысц янск свет. Пасля гэтага ў мяне не было ншага выйсця, як працягваць свае даследаванн ўпотаі, з-за страху абв навачванняў у ерас або чарадзеістве. У рэшце рэшт, я шукаў ун кальны дакладны прэпарат аляеў, экстрактаў, металаў соляў крыв , як я магл б абяцаць неўм ручасць. Сапраўды, я мкнуўся стварыць той самы Эл кс р Старажытных.

«Ц снуе такое?» — спытаў Лазар.

Медычы пац снуў плячыма. — Цяпер гэта не мае значэння. Але пры жыцц я так л чыў. — Ён уздыхнуў ўрачыста ўсм хнуўся Лазару. — Акрамя мяне, тольк адз н чалавек заставаўся датычным да ма х пошукаў. Гэта была не хто ншы, як мая давераная асоба спадарожн ца, Саф я.

Лазар к ўнуў ветл ва апусц ў поз рк на смажанага труса.

Прыв д дацягнуўся да сэрца агню, выцягнуў палаючы вугольчык ўважл ва агледзеў яго, працягваючы: «Я быў так бл зка. Я сапраўды верыў, што знаходжуся на парозе стварэння эл кс ра». Ён к нуў вугольчык назад у полымя працягнуў: «Тым не менш, гэтая вера падштурхнула мяне даследаваць мног я дз ўныя экзатычныя земл ў пошуках адз нага нгрэдыента, як б напоўн ў сумесь энерг яй». Прыв д адвёў поз рк вывучаў хвал , перш чым зноў павярнуцца да Лазара, яго настрой в давочна пагоршыўся.

«Я паабяцаў Соф' , што гэта будзе мая апошняя паездка за мяжу. Гандлёвае судна, на як м я забран раваў месца, неўзабаве пасля адплыцця трап ла ў моцны шторм. Шторм ледзь не патануў адк нуў нас далёка за першы порт заходу. Замест таго, каб павярнуць зноў увайсц ў шторм, кап тан працягнуў рух, астатнюю частку нашага падарожжа мы прайшл без прыгод. На жаль, перакананне, што мы пацярпел крушэнне ў шторме, умацавалася пацвердз лася, кал кавалк нашага карабля, адарваныя ад нас у буру, вык нул на бераг каля порта, як мы гнаравал . І хлусл вая вестка пра тое, што ўсе жыцц заг нул , вярнулася да маёй Соф' як праўда». Хоць Медычы ўсм хнуўся пакруц ў галавой, Лазар бачыў боль на яго твары. «Яна была гарачай дзяўчынай — нават дурной. Яна скончыла жыццё самагубствам».

Абодва звярнул ўвагу на труса полымя, якое яго ахап ла.

— Вось ўсё, — заўважыў Медычы, пац скаючы плячыма. — Я веру, што мая каханая ў пекле; ты ведаеш пра браму пекла; а я спадзяюся вярнуць адзны рай, як мне патрэбны.

На хвалі паміж запанавала цшыня. Полымя схлялася на ветры, як цягнуўся да мора, а Лазар глядзеў на цьмяны акянскгарызонт.

«Вы рыхтуеце зайца як ахвяру на цэласпаленне?» — спытаў Медычы, кунуўшы ў бок цяперашняга пачарнелы трус.

«А!» Лазар ачуняў выратаваў труса, трымаючы яго высока на палаючай палцы. Ветрык патушыў полымя астудзіў зайца. Ён звярнуўся да Медычы. «Калі дазволіце спытаць, як вы памёр?»

Прывяду смхнуўся паказаў на агонь, яго цвёрдая рука пранікла ў полымя. «Ад гэтага; ад самой прылады майго рамяства: нашага сумнавядомага дару Праметэя — АГНЮ. Я памёр у сне».

«Ты згарэў жыццём?»

«Не. Гэта быў дым ад махканстрырэчывамэкстрактам, як падпала няправільна пастаўленая алейная лямпа — смяротныя пары ад тых самых нгрэдыентаў, як я выкарыстоўваў у сваіх пошуках вечна няўлоўнага электра Жыцця». Медычы ўсмхнуўся. «Вось я тут, праз дзвесце гадоў». Зрабіўшы паўзу, ён дадаў: «Магчыма, я ўсё ж так выпадкова знайшоў электра. Толькі я не ведаў, што для таго, каб атрымаць несмяротнасць, трэба было забіць мяне».

Лазар прыжмурыў вочы, задумаўся, суха засмяяўся. Ён раптам стрымаўся. — Калі ласка, даруйце мне, Медычы.

— Не хвалюся, Лазар, — супакоў яго Медычы, устаючы на ногі. — Наедайся дасыта супакой свой голад. — Прывядышоў ад агню паклаў Лазара: — Мне трэба высветліць, дзе мы знаходзімся, назваўшы блжэйшую вёску. Я буду толькі хваліну.

Лазар назраў, як Прывяднаблжаецца да берагавой лані. Спектр няспешна аглядаў зорнае неба. Потым твар Медычы ўзляцеў у паветра знік.

Згалодны Лазар паглынаў сваю ежу, пакуль Час круціўся пад крумкачавым нябёсам.

Нарэшце, плывучыя вуголлі сталі падобныя да слядоў светлячкоў, што выляталі з вуглёў паміраючага агню; Лазар хадзіў па пляжы, пакідаючы ўсё больш вузкую кругавую дарожку са слядоў на пяску, ўзраўся ў неба ў пошуках прывяды. Але неўзабаве яго позірк упаў на мора, на ўсходны гарызонт, спыніўся на тонкай чырвонай лініі, якая пазначала першую... зачаткі свтаня. Ён кружыў хадзіў вакол вогнішча ў процілеглым кірунку, трымаючы рук

м тусн ўся, а яго позрк быўскраваны на ўсход.

З-за яго пляча пачуўся голас: «Як ты сябе адчуваеш?»

Лазар рэзка закруцўся звалўся на пясок. Ён назраў за цьмяным вобразам наблжаючагася прывда. Ён злосна зрнуўўстаў, калМедзчы наблзўся з усмешкай. «Прабач мяне, Лазар. Мне варта было б быць больш прамым у свах словах».

Лазар перавёў дыханне прабурчаў: «Так, кал хочаце». Ён хутка пакрочыў да «Прывда», кнуўшы кароткпроблскна з хатлвы гарызонт, перш чым накнуць пясок на дымячае вуголле заявць: «Медычы, мы павнны сыходзць, хутчэй».

Медычы спынўся перад Лазарам паказаў унз па беразе. «Я знайшоў вёску Сен-Макс м. Яна знаходзцца зусм недалёка адсюль. Здаецца, у цябе шмат здольнасцей, а цяпер яшчэ вострае пачуццё арыентацы». Прывдскрыжаваў рукдадаў: «Ты давол незвычайны. Ты ўпэўнены, што нколне падарожнчаў...»

«Медычы!» — умяшаўся Лазар, паказваючы пальцам на цьмянае ззянне над акянам. — «Гэта заб'е мяне, Медычы; я павнен неадкладна шукаць прытулку!»
«Прытулак? Ад акяна?»

«Ад сонца, — адказаў Лазар, удакладняючы: — У мяне цяжкая хвароба на сонца». — А, — кўнуў Медзчы. — З незвычайным здольнасцям прыходзяць незвычайныя слабасц, як чакалася. — Ён павярнуўся паказаў з бухты ўглыб краіны. — Там лес — там шмат ценю. Цхопць яго?

«Я шукаю больш цёмнага месца; магчыма, пячору цнешта падобнае».

Медычы задумана пацёр падбародак. «Я не бачыў нйкай пячоры». Ён зрнуў на ўсходняе неба. «І ты не дабарэшся да вёскда свтання». Ён пакруцў галавой пацснуй плячыма. «Мне было б лёгка. Я мог бы схавацца пад акянам, зямлёй цнават...»
унутры дрэва. Але ты жывеш павнен дыхаць.

— Павнен пажадаць вам добрага вечара, — сказаў Лазар, расправўшы крылы паступова адыходзячы.

— А! Я ведаю адно падыходзячае месца, — усклкнуў Медычы. Ён тыцнуў пальцам уздоўж паўднёвага ўзбярэжжа. — На скалах ляжыць караблекрушэнне, а корпус усё яшчэ шчыльна зачынены. Што вы думаеце?

«Ты кажаш праўду?»

— Слова гонару — як высакародны джэнтльмен, — настойваў Медычы. — Мне патрэбны вы цэлым непашкоджаным, кал я хачу знайсц сваю Соф'ю. Карабель запячатаны павнен добра вам паслужыць.

"Пакажаш мне?"

«Сапраўды — неадкладна!»

Лазар агледзеў гарызонт. «Я пав нен ляцець н зка хутка, супраць зямл мора». Ён павярнуўся да Медычы махнуў рукой да неба. «Я пав нен сц за табой».

Яны ўдва х узляцел ў неба, пак нуўшы пам раючае полымя пачарнелую галаву труса. Вык нутыя рэштк , здавалася, вылупл вал ся, з жахам гледзячы ў бок ад'езду дз ўных пар, магчыма, як быццам нсцэн равал апошн , глыбок ... працяглы выступ перад цалкам адсутнай публ кай — ў свае апошн я хв л ны ляжаць нерухома назаўжды, гледзячы ўверх сваёй чорнай, зверападобным, цалкам адк нутым, шырок м пустым вокам.

[Канец раздзела 19]

Гэты літаратурны твор быў створаны выключна прысвячоны

Эдгар Алан По (1809—1849)

— Няхай яго спадчына жыве ў кожным з нас —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~